

Силабус освітнього компоненту

Конституційне право

Рівень вищої освіти – **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньо-професійна програма – **Правоохоронна діяльність**

Рік навчання: **2025–2026**, Семестр: **2**

Кількість кредитів: **денна ф/н - 3, заочна ф/н - 3**

Обсяг годин: **денна ф/н - 90, заочна ф/н - 90**

Мова викладання: **українська**

Підсумковий контроль – **екзамен**

Форма проведення занять – **лекції, семінарські заняття**

Назва освітнього компоненту	Конституційне право Constitutional right
Викладач	Габлей Наталія Григорівна , в.о. завідувача кафедри міжнародного, конституційного та адміністративного права Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 13 каб. 309
E-mail:	nataljag82@gmail.com
Консультації викладача	Вт. 14.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу: Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право» зумовлена тим, що сучасний етап суспільного і державного розвитку України характеризується підвищенням рівня конституційно-правового регулювання в процесі будівництва суверенної, демократичної, соціальної і правової держави. У свою чергу, це обумовлює необхідність глибокого і всебічного оволодіння студентами знаннями конституційного права, що є важливою складовою частиною в процесі спеціальної підготовки і формування майбутніх правоохоронців.

Конституційне право України є провідною галуззю у системі національного права України. Це знаходить свій прояв в тому, що предметом регулювання цієї галузі є найважливіші суспільні відносини, які складаються у всіх сферах життєдіяльності суспільства: політичній, економічній, соціальній, духовній. Конституційно-правові норми, маючи найвищу юридичну силу, регулюють серцевину суспільних відносин, тобто відносин, що складаються в процесі здійснення влади народом і закріплюють насамперед загальні засади, правові принципи, які визначають конституційний лад України, правовий статус людини і громадянина, спосіб організації і діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування. Такий характер конституційно-правових норм забезпечує їм домінуюче становище і безпосередній вплив на правові норми інших галузей права, зокрема, адміністративного, цивільного, трудового та інших галузей. Все це складає предмет навчальної дисципліни.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

4. Програмні результати навчання:

ПРН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

ПРН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

ПРН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

ПРН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

ПРН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

ПРН 14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

ПРН 16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

ПРН 17. Використовувати методи та засоби забезпечення публічної (громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
лекції	24	8
семінарські заняття	26	8
індивідуальна робота	10	10
самостійна робота	40	66
всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM, Moodle.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Конституційне право України як галузь права, наука та навчальна дисципліна	2	2
Тема 2.	Основи вчення про Конституцію	2	
Тема 3.	Основи конституційного ладу України	2	
Тема 4.	Основи правового статусу особи в Україні	2	
Тема 5.	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні	2	2
Тема 6.	Конституційні основи функціонування об'єднань громадян в Україні	2	
Тема 7.	Форми безпосередньої демократії в Україні	2	
Тема 8.	Конституційно-правові основи організації і здійснення державної влади в Україні	2	
Тема 9.	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	2	2

Тема 10.	Конституційно-правовий статус народного депутата України	2	
Тема 11.	Конституційно-правовий статус Президента України	2	2
Тема 12.	Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади	2	2
Всього		24	8

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Конституційне право України як галузь права, наука та навчальна дисципліна	2	-
Тема 2.	Основи вчення про Конституцію	2	2
Тема 3.	Основи конституційного ладу України	2	-
Тема 4.	Основи правового статусу особи в Україні	2	-
Тема 5.	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні	2	2
Тема 6.	Конституційні основи функціонування об'єднань громадян в Україні	2	-
Тема 7.	Форми безпосередньої демократії в Україні	2	-
Тема 8.	Конституційно-правові основи організації і здійснення державної влади в Україні	2	2
Тема 9.	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	2	-
Тема 10.	Конституційно-правовий статус народного депутата України	2	-
Тема 11.	Конституційно-правовий статус Президента України	2	-
Тема 12.	Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади	2	-
Тема 13.	Конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні	2	-
Всього		26	8

Самостійна робота			
	Опис змісту навчання (наприклад, теми або видинавчальної активності)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Конституційне право України як галузь права, наука та навчальна дисципліна	2	4
Тема 2.	Основи вчення про Конституцію	2	4
Тема 3.	Основи конституційного ладу України	2	4
Тема 4.	Основи правового статусу особи в Україні	2	4
Тема 5.	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні	2	4
Тема 6.	Конституційні основи функціонування об'єднань громадян в Україні	2	4
Тема 7.	Форми безпосередньої демократії в Україні	2	4
Тема 8.	Конституційно-правові основи організації і здійснення державної влади в Україні	2	4
Тема 9.	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	4	4
Тема 10.	Конституційно-правовий статус народного депутата України	2	4

Тема 11.	Конституційно-правовий статус Президента України	4	4
Тема 12.	Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади	2	4
Тема 13.	Конституційно-правові основи судової системи та органів прокуратури	2	4
Тема 14.	Конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні	2	4
Тема 15.	Конституційно-правові основи національної безпеки і оборони України	2	4
Підготовка до семестрового контролю		6	6
Всього		34	60

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання	ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка есе, реферату (тез доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Есе та/або реферат (доповідь) являє собою інформаційне повідомлення, результат індивідуальної думки та враження з поглибленого дослідження індивідуально обраної здобувачем теми (окремих питань навчальної дисципліни) та має бути підкріпленим науково-літературною базою та/або прикладами із практики.	5	5
Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою та підготовка доповіді, у якій дається зведена характеристика певного питання, проблеми, теми, що базується на інформації, здобутій із документів.	5	5
Всього	10	10

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Накопичувальна. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня знань студентів.

Методи поточного контролю: Усне опитування здобувачів вищої освіти, вирішення практичних завдань, тестові завдання, проектний метод (складання типових документів); кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри.

Рубіжний контроль.

Проводиться після вивчення відповідних тем або блоку тем з метою з'ясування ступеню засвоєності здобувачами вищої освіти відповідного об'єму опрацьованого та вивчення матеріалу та подальшої оцінки рівня отриманих знань. Форми проведення рубіжного контролю: контрольна робота, колоквиум.

Індивідуальне завдання.

Підготовка есе, реферату (тез доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Аналіз законодавства та судової практики. Здобувач вищої освіти самостійно обирає об'єкт та предмет дослідження.

Підсумковий контроль.

Проводиться у формі екзамену.

9. Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка в	Значення оцінки	Критерії оцінювання	Оцінка за національною
------------	----------	-----------------	---------------------	------------------------

за 100-бальною шкалою	ЕКТ С	ЕКТС		шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті НУ «ОЮА». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському занятті передбачає усне та письмове опитування.
Вимоги до індивідуальної роботи	При написанні рефератів з навчальної дисципліни «Конституційне право» студенти повинні не лише здійснити реферування теоретичного матеріалу, але й ознайомитись і опрацювати спеціальну літературу та нормативно-правові акти, які стосуються обраної теми роботи та провести її детальний теоретико-прикладний аналіз.
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань, написанні рефератів, есе, тез та статей. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, екзамену

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

1. Качурінер В. Л. Конституційне право України : навчально-методичний посібник / В. Л. Качурінер, А. О. Згама. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 258 с. Режим доступу: <http://dSPACE.onua.edu.ua/handle/11300/24206>

2. Конституційне право : навчальний посібник / За редакцією В. О. Кучера. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 452 с. URL: https://dSPACE.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/8388/1/%d0%9a%d0%9f_%d0%bc%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d1%82.pdf

3. Конституційне право України / авт. колектив Терлецький Д.С. та ін. : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2020. 242 с.

4. Конституційне право України : підручник / Т.М. Слінько, Л.І. Летнянчин, В.П. Колісник та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.

5. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.

6. Конституційне право України. Повний курс : Навчальний посібник / за загальною редакцією Совгіря О.В., Шукліна Н.Г. Видавництво: Юрінком Інтер. 2023. 556 с.

7. Конституційне право України: посібник для підготовки до іспиту. 10-е видання, доп. та перероб. / Ю.Г. Барабаш, Т.М. Слінько, Л.І. Летнянчин; Харків: Право, 2024. 370 с.
8. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри. / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, О.М. Лисенко, А.А. Мелешевич. К.: ВАІТЕ, 2021. 528 с.
9. Конституційно-правові та теоретичні засади модернізації українського парламентаризму в умовах реалізації європейського вибору: монографія / за редакцією Ю. С. Шемшученка, О. В. Скрипнюка, А. Р. Крусян, О. В. Батанова. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 444 с.
10. Конституція України. Науково-практичний коментар / [редкол.: Р. О. Стефанчук (співголова), О. В. Петришин (співголова), Ю. Г. Барабаш та ін.; вступ. сл. В. Зеленського]; за заг. ред. Р. О. Стефанчука й О. В. Петришина; Нац. акад. прав. наук України; Конст. Суд України. Харків: Право, 2024. 1176 с.
11. Назар Т. Я., Павлович-Сенета Я.П., Лепіш Н.Я. Організація діяльності місцевих органів публічної влади в Україні : навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 264 с.
12. Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці : навч. посіб. для студентів магістратури вищої освіти другого (магістерс.) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спец. 081 «Право» / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Г. В. Берченко та ін. Харків : Право, 2023. 368 с.
13. Савчин М. Конституція: люди та інституції (SWOT-коментар): монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 680 с.
14. Тертишник В. М. Конституція України: науково-практичний коментар / В. М. Тертишник. Київ: Алерта, 2022. 430 с.
15. Шаповал В. М. Конституційне право зарубіжних країн. Академічний курс: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 464 с.

Нормативні акти:

1. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12#Text>
2. Виборчий кодекс України від 19 грудня 2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20>
3. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Рада Європи від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
5. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 р. № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
7. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 26 січня 2021 р. № 1135-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-20#Text>
8. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5 лютого 2015 р. № 157-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>
9. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 р. № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>
10. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12 лютого 2015 р. № 192-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/192-19#Text>
11. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>

12. Про правонаступництво України: Закон України від 12 вересня 1991 р. № 1680-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1543-12#Text>
13. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
14. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11 грудня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#Text>
15. Про відновлення дії окремих положень Конституції України: Закон України від 21 лютого 2014 р. № 742-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-18#Text>
16. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4572-VI (зі змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
17. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. № 2235-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
18. Про імміграцію: Закон України від 7 червня 2001 р. № 2491-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2491-14#Text>
19. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
20. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
21. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2365-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
22. Про приєднання України до Конвенції про статус біженців та Протоколу щодо статусу біженців: Закон України від 10 січня 2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2942-14#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

11.2. Допоміжна:

1. Авдєєва Г.К. Штучний інтелект і права людини: проблеми законодавчого врегулювання. Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 19 квітня 2024 р.): ДБТУ, 2024. С. 276–280. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/jsptui/handle/123456789/56814?locale=uk>.
2. Асірян С.Р. Кроки країн Європейського Союзу у напрямку захисту конституційних прав громадян в епоху штучного інтелекту. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2023. № 2. С. 285–295. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2024/107.pdf.
3. Байрачна Л. К., Луценко А.П. Прогалини в праві як предмет судового контролю. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 3. С. 65-68. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2023/13.pdf
4. Белікова М.І. Штучний інтелект в адміністративному судочинстві. Наука і техніка сьогодні, 2024. № 12, С. 44–52. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/article/view/16941>.
5. Верховцева І.Г. Глобальний кіберпростір та опір інформаційній агресії: кібердипломатія України у протидії російській інформаційній інвазії. Глобальний кіберпростір: сучасні виклики та рішення. 2024. С. 213–218. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/510/13505/28342-1?inline=1>.
6. Гиляка О.С. Новітні технології та права людини: аналіз деяких критичних проблем цифрової ери. Вісник Національної академії правових наук України. 2023. Т. 30, № 2, С. 15–30. URL: <https://ccu.gov.ua/library/novitni-tehnologiyi-ta-prava-lyudyny-analiz-deyakyh-krytychnyhproblem-cyfrovoyi-ery>.
7. Дорошенко Е. Механізми захисту та обмеження прав і свобод людини і громадянина в епоху штучного інтелекту та кібердемократії. Юридичний вісник. 2024. № 3. С. 110–120. URL: <http://yurvisnyk.in.ua/index.php/yuridichnij-visnik-3-2024.html>.

8. Дунаєва Т.Є. Кіберзлочинність та права людини в умовах цифровізації. Забезпечення прав людини: національний і міжнародний виміри: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції, Вінниця. 2024. С. 160–165. URL: <https://ippi.org.ua/zabezpechennya-pravlyudini-natsionalnii-i-mizhnarodnii-vimiri-0>.

9. Корнієнко О. О. Нормативно-правове регулювання захисту прав дітей в Україні. Legal Bulletin. 2023. С. 32–39. URL : <https://surl.li/exklmg> (дата звернення: 21.12.2024).

10. Мусієнко А. Д. Правове регулювання законодавчого забезпечення конституційних прав дитини в сучасних реаліях. Часопис Київського університету права. 2023. № 4. С. 53–56. URL : <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/1014> (дата звернення: 29.12.2024).

11. Олійник М., Подлесна А., Бобель А. Чи можуть мобілізувати депутатів та як це вплине на роботу місцевих рад Буковини. Стаття від 10 травня 2024 р. Суспільне : веб-сайт. URL: <https://suspilne.media/chernivtsi/742919-ci-mozut-mobilizuvati-deputativ-ta-ak-se-vplinen-na-robotu-miscevih-rad-bukovini/> (дата звернення: 28.05.2025 р.).

12. Поджаренко К. Є., Світлак І. І. Юридичні гарантії забезпечення та захисту права дитини на психічне здоров'я в умовах війни. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. №1. С. 185–194. <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/278679> (дата звернення: 21.12.2024).

13. Правдюк А.Л. Орган конституційної юрисдикції в механізмі державних органів влади. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. Вип. № 7 (13) С. 397–408. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-7\(13\)-397-408](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-7(13)-397-408)

14. Предместніков О.Г., Ярмолюк О.Ю. Проблеми захисту прав людини в епоху штучного інтелекту та машинного навчання. Proceedings of the 11th International Scientific and Practical Conference «Challenges in Science of Nowadays», Washington, USA. 2023. № 156, P. 285–291. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/3486>.

15. Примаков К. Ю., Бідняк С. С. Міжнародний захист прав людини під час збройних конфліктів. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 2. С. 417–420. URL : <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/05/74.pdf> (дата звернення: 22.12.2024).

16. Пряникова Поліна, Пряников Валентин. Перша у світовій історії Конституція Штучного Інтелекту, Організація Об'єднаних Націй, Нью-Йорк, 2023–2025. International Science Journal of Jurisprudence & Philosophy. 2023. Vol. 2, № 3, P. 1–29. URL: <https://isg-journal.com/fileasxs/journals/4/articles/470/64c65c18cf60d.pdf>.

17. Чалчинський В.І. Конституційні гарантії особистих, громадянських та політичних прав людини в умовах розвитку інформаційного суспільства. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 7. С. 520–536. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/13065>.

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

<http://www.president.gov.ua> – Президент України

<http://www.rada.gov.ua> – Верховна Рада України

<http://www.ombudsman.kiev.ua> – Уповноважений Верховної Ради з прав людини

<http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України

<http://www.minjust.gov.ua> - Міністерство юстиції України

<http://www.scourt.gov.ua> – Верховний Суд

<http://www.ccu.gov.ua> - Конституційний Суд України

<https://www.gp.gov.ua> – Офіс Генерального прокурора

<http://www.niss.gov.ua> – Національний інститут стратегічних досліджень

<http://parlament.org.ua> - Лабораторія законодавчих ініціатив

<http://nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського

**В.о.завідувача кафедри міжнародного,
конституційного та адміністративного
права**

Наталія ГАБЛЕЙ